

23. april 2021

Næringskomiteen
v/saksordfører Bengt Rune Strifeldt

Skriftlig innspill til representantforslag 288 L

Vi takker for muligheten til å komme med innspill til representantforslag 288 L. Vi anbefaler at næringskomiteen og de andre representantene på Stortinget avviser forslaget.

Myr dekker kun 3 prosent av landjorda på kloden, men [lagrer mer karbon enn all skog og alle landvoksende planter til sammen](#). Samtidig er myrer en potensiell klimabombe: Drenerer man myra, slikt at torv kommer i kontakt med oksygen, vil enorme mengder CO₂ stige opp i atmosfæren. Ødelagte myrer står for omtrent 5 prosent av de årlige, menneskeskapt CO₂-utslippene i verden.

Nordisk råd har beregnet at utslippene fra ødelagt myr står for [hele 25 prosent av de totale klimagassutslippene i De nordiske landene og Baltikum](#), og utslippene fra dyrket myr står for **nær en tredel av det norske landbrukets klimagassutslipp** – mer enn fra drøvtyggerne. CICERO har nylig, [etter en grundig utredning](#), kommet til at **forbudet mot nydyrking er et effektivt og rimelig tiltak** for å redusere klimagassutslipp.

Myra er levestedet til et stort mangfold av arter og livsviktige rasteplasser for trekkfuglene. Myr renser vann, forhindrer avrenning fra skogbruk og jordbruk og demper flom. Myra er i tillegg en ressurs for dem som oppsøker naturen for rekreasjon og fysisk aktivitet. Det er uten tvil samfunnsøkonomisk lønnsomt å la myr være i fred.

Kort sagt: Det ville være galskap om nå, bare ett år etter at Stortingets flertall omsider fikk vedtatt det lenge bebudede forbudet mot nydyrking av myr, forbudet skulle bli opphevet av det samme Storting. Vi er oppgitt over at Senterpartiet fremmer et slikt forslag, og vi forventer at ingen andre partier gir forslaget sin tilslutning. Om ikke annet må samfunnet kunne forvente en viss grad av forutsigbarhet fra landets nasjonal-forsamling, og vi må i det minste få tid til å se konsekvensene av en lovendring før loven endres tilbake.

Representantene Iversen, Mossleth og Pollestad framhever i sitt forslag at myrer i Norge blir ødelagt gjennom en rekke former for inngrep. Vi er helt enig i at dette er både et problem og et paradoks. Torvutvinning, veibygging, nye hyttefelt, vindkraftutbygging og næringsbygg truer myra, *sammen med* nydyrking. Annen ødeleggelse av myr er imidlertid et ytterst svakt argument for å tillate ytterligere ødeleggelse. Det gjør det naturlig nok enda viktigere å hindre nydyrking av myr, *samtidig* som det må arbeides med fullt trykk for å hindre annen ødeleggelse av myr

også – slik Stortinget for øvrig nylig har vedtatt gjennom arbeidet med Klimameldingen. De andre inngrepene må møtes med andre lover, det er kun nydyrking av myr som er regulert i forskrift til jordloven.

Vi er også enige med representantene i at matproduksjon i distrikts-Norge er viktig. Vi arbeider på bøndernes side for et lønnsomt og bærekraftig jordbruk i hele landet. Men som samfunn må vi strebe etter et jordbruk som er så klima- og naturvennlig som mulig, all den stund jordbruket har et kraftig miljøfotavtrykk. *Dyrket myr står for [mer enn 30 prosent](#) av de årlige klimagassutslippene i jordbruket.* Samtidig truer nydyrking levestedene til en rekke arter og gjør samfunnet sårbart overfor konsekvensene av klimaendringene. Nydyrking av myr er ikke veien å gå for et fremtidsrettet og mangfoldig landbruk i Norge. Vi må i stedet arbeide hardere for å ta vare på den dyrka marka vi har, hindre tap av matjord og gjøre det lønnsomt for bønderne å utnytte også de arealene som ikke har høyest produksjon. Dyrking av myr gir for øvrig i høyden kvaliteter for dyrking av gras til husdyrfôr, og det framstår derfor som langt mer rasjonelt å ta vare på de beite- og grasarealene vi har i stedet for å la dem gro igjen.

Forslagsstillerne hevder at mulighetene for dispensasjon for nydyrking av myr er for smale. Tvert om! Vi ser med bekymring på dispensasjoner som gis, og ikke minst at det er vanskelig å holde rede på hvor mye myr som ødelegges gjennom dispensasjoner fra nydyrkingsforbudet. Dispensasjonsmulighetene må strammes inn, heller enn å utvides.

Myra akkumulerer, eller vokser, maksimalt 1 mm pr år. Det vil si at ei myr som er 1 meter dyp, er 1000 år gammel. Dersom man nydyrker myr, er myra i praksis ødelagt for godt. I en nåtid og framtid der arter utrykkes og befolkningen i Norge allerede kjenner konsekvensene av klimaendringene på kroppen i form av ekstremvær og flom, kan vi ikke fortsette å ødelegge myrer. Myr må vernes mot alle inngrep - også nydyrking. Derfor anbefaler vi næringskomiteen og de øvrige representantene på Stortinget å avvise representantforslag 228 L.

Vi håper for øvrig at Senterpartiet og andre partier på Stortinget vil arbeide mot alle typer inngrep på myr, for eksempel gjennom gjennom plan- og bygningsloven, slik at all myrødeleggelse blir forbudt – ikke bare nydyrking.

Vennlig hilsen

Christian Steel
Generalsekretær